

Kiedy zwolnienie z obowiązku opłacania składki członkowskiej?

DR JĘDRZEJ
SKRZYPCZAK

Podobno w życiu dwie rzeczy są pewne: śmierć i podatki. W przypadku lekarzy dodałbym jeszcze jedno, a mianowicie obowiązek opłacania składki członkowskiej. Truizmem jest wręcz przypomnienie, że jednym z najważniejszych źródeł finansowania samorządu lekarskiego są składki opłacane przez lekarzy. Stanowi o tym wyraźnie art. 59 ust. 2 pkt 1 ustawy z 17 maja 1989 r. *O izbach lekarskich* (DzU Nr 30, poz. 158 z późn. zm.), który w katalogu przychodów izb lekarskich jako pierwsze wymienia właśnie składki członkowskie. Nie ma zatem wątpliwości, że każdy członek samorządu zawodowego lekarzy ma obowiązek ich uiszczania. Jeżeli będzie to jakieś pocieszenie, to dodajmy, że podobne reguły dotyczą także reprezentantów innych samorządów zawodowych, np. radców prawnych. Zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Lekarskiej nr 69/03/IV z 12 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej, obowiązek opłacania składki członkowskiej przez lekarza lub lekarza dentystę powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym lekarz, lekarz stomatolog został wpisany na listę członków okręgowej izby lekarskiej. Natomiast obowiązek ten ustaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło skreślenie z listy członków izby lekarskiej. Przypomnieć zatem w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 13 cytowanej powyżej ustawy, skreślenie z listy członków okręgowej izby lekarskiej następuje wskutek:

- śmierci,
- pozbawienia prawa wykonywania zawodu:
  - z mocy orzeczenia sądu lekarskiego lub wyroku sądownego,
  - z powodu niezdolności do wykonywania zawodu,
- zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu,
- przeniesienia na teren innej izby.

Podobnie § 12 ust. 2 uchwały Nr 104/97/II Naczelnej Rady Lekarskiej z 26 września 1997 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach przyznawania prawa wykonywania zawodu lekarza i lekarza stomatologa oraz prowadzenia rejestru lekarzy stanowi, iż okręgowa rada lekarska podejmuje uchwałę o skreśleniu lekarza z listy członków okręgowej izby lekarskiej w razie: 1) przeniesienia się lekarza na obszar działania innej izby, 2) złożenia przez lekarza oświadczenia o zrzeczeniu się prawa wykonywania zawodu, 3) śmierci lekarza, 4) zaistnienia takiej okoliczności, jak utrata prawa wykonywania zawodu lub ograniczonego prawa wykonywania zawodu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na skutek utraty obywatelstwa polskiego, lub obywatelstwa innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego UE, ubezwłasnowolnienia częściowego lub całkowitego, upływu czasu, na jaki prawo wykonywania zawodu zostało przyznane, pozbawienia go prawa wykonywania zawodu czy wreszcie niepodjęcia wy-

konywania zawodu przez 5 lat po ukończeniu stażu podyplomowego lub po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu.

W tym kontekście rodzą się wątpliwości w przypadku lekarzy, którzy decydują się wyjechać do innego kraju Unii Europejskiej i wykonywać tam zawód. W świetle przytoczonych regulacji sam wyjazd do kraju Unii Europejskiej nie powoduje skreślenia z listy członków, co mogłoby w konsekwencji oznaczać zaniechanie poboru składek. Skreślenie z listy członków okręgowej rady lekarskiej mogłoby nastąpić tylko w przypadku zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu. Wydaje się bowiem, że w dzisiejszym stanie prawnym wykładnia art. 13 ustawy *O izbach lekarskich* nie może iść tak daleko, aby przesłankę *przeniesienie na teren innej izby* utożsamiać z przeniesieniem do innego kraju Unii Europejskiej, nawet jeżeli tam również funkcjonują odpowiedniki polskich izb lekarskich. Należałoby jednak postulować, aby stan prawny w tym zakresie uległ zmianie. Nie ma bowiem dzisiaj żadnego merytorycznego ani aksjologicznego uzasadnienia dla takiego *podwójnego opodatkowania*.

Natomiast zupełnie inną instytucją prawną jest możliwość ubiegania się o zwolnienie z obowiązku uiszczania składek. Jak można się zorientować, w praktyce wiele wątpliwości i kontrowersji budzą przypadki uzasadniające zwolnienie z tego obowiązku. Dlatego też warto przypomnieć, kiedy to może nastąpić. Trzeba odnotować, że zgodnie z § 2 tego aktu, zwalnia się z obowiązku opłacania składki członkowskiej lekarza, lekarza dentystę:

- bezrobotnego w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu,
- emeryta (renciście) niewykonyującego zawodu lekarza lub lekarza stomatologa,
- nieosiągającego przychodu z tytułu wykonywania zawodu lekarza, lekarza stomatologa lub z innego źródła zarobkowania.

W tym ostatnim wypadku zainteresowany może (ale nie musi) zostać zwolniony z obowiązku opłacania składki członkowskiej na czas określony, na podstawie uchwały okręgowej rady lekarskiej, jeżeli udokumentuje lub w inny sposób uprawdopodobni fakt niezarobkowania. Kwestie szczegółowe w tym zakresie reguluje z kolei uchwała nr 150/2004 Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej z 24 września 2004 r. w sprawie zasad zwalniania z obowiązku płacenia składek członkowskich. Zgodnie z § 1 tego aktu, lekarz nieuzyskujący przychodów może złożyć **wniosek o zwolnienie na czas określony z obowiązku płacenia składek członkowskich**. Wskazane powyżej akty nie przewidują zatem instytucji *zawieszenia opłacania składek*, a tylko ewentualnie zwolnienie na czas określony z obowiązku opłacania składki. Żeby ubiegać się o takie zwolnienie, należy złożyć stosowny wniosek, który powinien zawierać:

- okres, na który lekarz występuje o zwolnienie,
- uzasadnienie zawierające przyczyny nieuzyskiwania przychodów,

- dokumenty potwierdzające lub uprawdopodobniające fakt niezarobkowania, takie jak np. kopię zeznań podatkowych, zaświadczenie o wysokości (lub braku) uzyskiwanych przychodów wydane na podstawie ordynacji podatkowej, umowę o zatrudnieniu w ramach wolontariatu, zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym, zaświadczenie z urzędu skarbowego poświadczające likwidację działalności, świadectwo pracy w przypadku rozwiązania umowy o pracę, oświadczenie lekarza o niezarobkowaniu, oświadczenie lekarza o braku innych dochodów (np. zasiłek, stypendium, inne źródła finansowania), oświadczenie lekarza o zarobkach osoby pozostającej we wspólnocie majątkowej.

Choć z treści uchwały to nie wynika *explicite*, należy podkreślić, że powyższe zasady należy stosować odpowiednio wobec lekarzy mieszkających za granicą. W takim przypadku należałoby przedstawić odpowiednie dokumenty pochodzące z kraju zamieszkania lekarza, które będą potwierdzać fakt niezarobkowania.

W przypadku braków formalnych wspomnianego wyżej wniosku, właściwy organ izby lekarskiej powinien najpierw wezwać pisemnie lub telefonicznie do uzupełnienia

braków, a jeżeli to okaże się nieskuteczne, dopiero wówczas wniosek pozostawić bez rozpoznania. W przypadku złożenia prawidłowego wniosku, przekazywany jest on do Komisji Finansowej WIL do zaopiniowania, po czym stosowaną uchwałę podejmuje Okręgowa Rada Lekarska.

Należy tu przypomnieć, że w przypadku rozpoczęcia osiągnięcia dochodów w okresie zwolnienia, lekarz ma obowiązek powiadomienia WIL o zaistniałej zmianie i rozpoczęcia opłacenia składek. Osoba zwolniona z obowiązku uiszczania składek zobowiązana jest do końca maja (każdego roku) przedłożyć zaświadczenie z urzędu skarbowego o nieosiągnięciu przychodu z tytułu wykonywania zawodu lekarza lub innego tytułu w okresie zwolnienia lub zeznania podatkowego za poprzedni rok. Zignorowanie tego obowiązku powoduje obowiązek zapłaty składki wraz z odsetkami.

Na koniec warto zaznaczyć, że zgodnie art. 61 ustawy *O izbach lekarskich* nieopłacone w terminie składki członkowskie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji łącznie z odsetkami naliczonymi od zaległych wpłat, o czym z kolei wyraźnie przesądza §3 ust. 4 przywoływanej powyżej uchwały NRL.

W dniach 22–24.09.2006 r. w Pabianicach k. Łodzi odbędzie się

II Ogólnopolski Motocyklowy Zlot Lekarzy

DoctoRRiders®
Pabianice 2006

Zgłoszenia przyjmowane są pod adresem

OIL w Łodzi
ul. Czerwona 3
93-005 Łódź
tel. +48 42 683 17 91 w. 120
e-mail: ela.sadura@hipokrates.org
www.oil.lodz.pl

W zgłoszeniu proszę podać imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, miejsce pracy, specjalizację oraz adres, telefon i e-mail kontaktowy, markę motocykla, rok produkcji, liczbę osób towarzyszących.

WSTĘP NA TEREN ZLOTU TYLKO NA PODSTAWIE IMIENNYCH ZAPROSZEŃ

Organizator zapewnia wyżywienie zlotowe i nocleg na kanadyjkach w 10-osobowych namiotach wojskowych, wieczorne spotkania, konkursy, koncert, paradę, ochronę.

Istnieje możliwość zakwaterowania w hotelach **na koszt własny** (ceny promocyjne).

Hotel MAX (na terenie zlotu, klasa turystyczna), ul. Bugaj 110, tel. +48 42 215 96 67

Hotel Włóknarz * (100 m od terenu zlotu), ul. Grota-Roweckiego 3, tel. +48 42 215 15 01, +48 42 212 10 58, www.hotel.pabianice.pl

Hotel Piemont *** (2 000 m od terenu zlotu), ul. Kilińskiego 25, tel. +48 42 227 14 14, www.piemont.com.pl

Rejestracja uczestników zlotu 22 września 2006 r. od godziny 12.00.

Opłata zlotowa wynosi: 100 zł od każdego uczestnika (kierowca), 50 zł od osoby towarzyszącej (*plecak*, kierowca-kobieta).

Wpłat prosimy dokonywać na konto:

PKO BP SA I Oddział w Łodzi
98 1020 3352 0000 1602 0010 0362

